Vyvěšeno dne: 13. 11. 2026
Svěšeno dne: 27. 11. 2026

Lenka Zubajová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Alice Aehrenthal**, bytem Trubelgasse 19/19, A–1030 Vídeň, Rakousko, zastoupena doc. JUDr. Alešem Rozehnalem, Ph.D., advokátem se sídlem Železná 14, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2025, č. j. 3 A 11/2025-82,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] V nynější věci Nejvyšší správní soud posuzoval, zda byly splněny podmínky pro obnovu řízení podle § 100 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žalobkyně se domáhala obnovy řízení o zjištění státního občanství Johanna Aehrenthala a vydání potvrzení podle zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky.

[2] Dne 11. 5. 2006 podal Jan Aehrenthal, syn Johanna Aehrenthala a manžel žalobkyně, u Krajského úřadu Libereckého kraje podle § 20 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb., žádost o zjištění, zda jeho otci Johannu Aehrenthalovi zůstalo zachováno československé státní občanství, a o vydání potvrzení o výsledku tohoto zjištění. Po smrti Jana Aehrenthala se žalobkyně jako jeho manželka stala jeho právní nástupkyní.

[3] Krajský úřad Libereckého kraje rozhodnutím ze dne 6. 1. 2011, č. j. SO/M/279/2006/Če, KULK/1247/2011, žádosti nevyhověl. Dospěl k závěru, že Johann Aehrenthal pozbyl československé státní občanství ke dni 13. 10. 1939 vydáním průkazu o německé státní příslušnosti podle § 1 odst. 1 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. (dále jen „ústavní dekret“)

a že v zákonné lhůtě nepodal žádost o zjištění zachování občanství ve smyslu § 2 ústavního dekretu. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2012, č. j. VS-2881/511/2-2004, odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí krajského úřadu potvrdil. Krajský soud v Ústí nad Labem-pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 18. 9. 2013, č. j. 59 A 77/2012-295, žalobu zamítl. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 As 106/2013-142, tento rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že Arnoštka Aehrenthalová (manželka Johanna Aehrenthala) podala dne 8. 2. 1946 u Magistrátu hlavního města Prahy žádost podle § 2 ústavního dekretu nejen za sebe a své děti, ale také za svého manžela. Dekretální řízení ve vztahu k Johannu Aehrenthalovi proto bylo třeba dokončit. Krajský soud následně rozsudkem ze dne 5. 12. 2014, č. j. 59 A 77/2012-358, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2012 i rozhodnutí krajského úřadu ze dne 6. 1. 2011.

[4] V dekretálním řízení žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 9. 2016, č. j. VS-2880/833/2-2004, žádosti o zachování československého státního občanství Johanna Aehrenthala nevyhověl. Ministr vnitra zamítl rozklad žalobkyně rozhodnutím ze dne 30. 12. 2016, č. j. MV-153941-4/VS-2016. Městský soud v Praze žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl rozsudkem ze dne 16. 4. 2019, č. j. 3 A 48/2017-105. Nejvyšší správní soud následnou kasační stížnost zamítl rozsudkem ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 As 107/2019-38. Ústavní soud ústavní stížnost žalobkyně odmítl usnesením ze dne 28. 1. 2022, sp. zn. II. ÚS 1064/20.

[5] Po skončení dekretálního řízení krajský úřad znovu rozhodl o žádosti o vydání potvrzení o československém státním občanství. Rozhodnutím ze dne 9. 10. 2020, č. j. SO/M/279/2006/Če KULK 74057/2020, žádosti nevyhověl. Vyšel přitom z výsledku pravomocně skončeného dekretálního řízení. Žalovaný toto rozhodnutí potvrdil rozhodnutím ze dne 15. 9. 2021, č. j. MV-182588-4/VS-2020. Žalobu proti němu zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem-pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 18. 5. 2022, č. j. 59 A 95/2021-69, a Nejvyšší správní soud zamítl následnou kasační stížnost rozsudkem ze dne 24. 5. 2024, č. j. 5 As 171/2022-46.

[6] Dne 20. 7. 2024 byla žalovanému doručena žádost žalobkyně o povolení obnovy řízení ukončeného rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 9. 2021. Žalobkyně žádost opřela o čestné prohlášení Karla Jareše ze dne 2. 11. 2020. Podle žalobkyně toto prohlášení představovalo dříve neznámý důkaz o tom, že Johann Aehrenthal za druhé světové války pomáhal ruským zajatcům, mimo jiné tím, že jim poskytoval úkryt, ošacení a potravu. Žalobkyně tvrdila, že důkaz mohl odůvodnit jiné posouzení zachování československého státního občanství Johanna Aehrenthala, a tím i odlišný výsledek řízení o zjištění státního občanství a vydání potvrzení.

[7] Žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 8. 2024, č. j. MV-182588-24/VS-2020, žádost o povolení obnovy řízení zamítl. Uzavřel, že čestné prohlášení se týká skutečností významných pro dekretální řízení, nikoli otázky, která byla předmětem řízení o zjištění státního občanství a vydání potvrzení podle zákona č. 40/1993 Sb. Ministr vnitra rozhodnutím ze dne 25. 11. 2024, č. j. MV-153941-19/SO-2016, zamítl rozklad žalobkyně a rozhodnutí žalovaného potvrdil. Zdůraznil, že dekretální řízení a řízení o zjištění státního občanství jsou samostatná řízení a důvody jejich případné obnovy je třeba posuzovat odděleně. Žalobkyně přitom žádala o obnovu řízení o zjištění státního občanství, nikoli dekretálního řízení.

[8] Žalobkyně napadla rozhodnutí ministra vnitra žalobou. Městský soud v Praze ji rozsudkem uvedeným v záhlaví zamítl. Přisvědčil správním orgánům, že dekretální řízení a řízení o zjištění státního občanství jsou samostatná, byť na sebe navazující řízení. Protože řízení o zjištění státního občanství vycházelo z pravomocného výsledku dekretálního řízení, čestné prohlášení podle městského soudu nemohlo odůvodnit jiné řešení otázky, která byla předmětem řízení o vydání potvrzení.

[9] Městský soud se zabýval také obsahem a vypovídací hodnotou čestného prohlášení. Správní spis obsahoval pouze jeho špatně čitelnou kopii. Ověřovací přelep s razítkem České pošty byl podle soudu pouze na její první straně. Při jednání soud vyzval zástupce žalobkyně k předložení originálu, ten jej však nepředložil, a soud proto vycházel z kopie. K obsahu prohlášení soud uvedl, že Karlu Jarešovi bylo v době popisovaných událostí dvanáct let. Soud proto pochyboval, zda Karel Jareš disponoval vlastními relevantními poznatky o činnosti Johanna Aehrenthala. Dodal, že ani případná osobní znalost Karla Jareše by podle něj nemohla převážit nad listinnými důkazy hodnocenými v předchozím dekretálním řízení. Přihlédl také k přiloženému seznamu 22 příjmení potomků ruských zajatců, jimž měl Johann Aehrenthal pomáhat. Městský soud dovodil, že Karel Jareš tento seznam získal až později od svého známého Vladimíra Haleše, kožešníka z Turnova, a i z tohoto důvodu považoval čestné prohlášení za zprostředkovanou informaci.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[10] Proti rozsudku městského soudu označenému v záhlaví podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[11] Stěžovatelka předně namítá, že městský soud postupoval rozporně, pokud v napadeném rozsudku uplatnil zásadu jednotnosti správního řízení na prvostupňové rozhodnutí Ministerstva vnitra a navazující rozhodnutí ministra vnitra o rozkladu ve věci obnovy řízení, avšak obdobně nepřihlédl k návaznosti dekretálního řízení a řízení o zjištění státního občanství a vydání potvrzení podle § 20 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb. Tato řízení podle stěžovatelky věcně i právně úzce souvisejí. Výsledek dekretálního řízení představoval rozhodující podklad pro posouzení, zda Johann Aehrenthal, případně jeho právní nástupci, mohou být uznáni za občany České republiky. Závěr městského soudu, že jde o dvě samostatná řízení, proto stěžovatelka považuje za nesprávný a odporující zásadě jednotnosti a kontinuity správního řízení. Má za to, že existuje-li důvod pro obnovu řízení o vydání potvrzení, musí být zohledněn také při posouzení otázky řešené v dekretálním řízení, a to bez ohledu na uplynutí lhůty k jeho obnově, byla-li lhůta zachována alespoň ve vztahu k řízení o vydání potvrzení.

[12] Stěžovatelka dále namítá, že městský soud nesprávně vyhodnotil vypovídací hodnotu čestného prohlášení Karla Jareše. Podle ní soud zpochybnil jeho věrohodnost pouze s ohledem na to, že popisované události vnímal jako dvanáctiletý chlapec, aniž měl pro takový závěr oporu ve spise nebo v jiných důkazech. Městský soud podle stěžovatelky nezjistil, že by Karel Jareš trpěl duševní poruchou, měl omezenou svéprávnost či byl jinak nespolehlivý. Samotný věk podle ní nevylučuje, že Karel Jareš události osobně vnímal a později jim porozuměl v širších souvislostech. Stěžovatelka rovněž uvádí, že Karel Jareš se o jménech aktérů dozvěděl po roce 1945, kdy mu bylo nejméně 15 let.

[13] Stěžovatelka nesouhlasí ani s tím, jak městský soud hodnotil seznam 22 příjmení připojený k čestnému prohlášení. Podle ní se seznam objevil až v nynějším řízení proto, že dřívější svědectví Karla Jareše byla kritizována pro obecnost a nedostatek konkrétních jmen. Jeho doplnění proto podle stěžovatelky svědčí o snaze učinit svědectví konkrétnějším, nikoli o jeho nevěrohodnosti. Pokud jde o skutečnost, že čestné prohlášení bylo předloženo pouze v kopii a jeho originál nebyl předložen při jednání, stěžovatelka namítá, že ji měl městský soud k předložení originálu vyzvat před jednáním, případně jí poskytnout přiměřenou lhůtu k doplnění důkazu.

[14] Rozsudek městského soudu stěžovatelka dále považuje za nepřezkoumatelný. Městský soud podle ní učinil skutkový závěr bez opory ve spise, když dovodil, že Karel Jareš musel získat seznam 22 příjmení od Vladimíra Haleše až v mezidobí po předchozím soudním řízení. Tento

závěr podle stěžovatelky vychází pouze z domněnky, že by jinak seznam předložila již dříve. Jde proto podle ní o čistě hypotetickou úvahu bez opory v provedeném dokazování. Městský soud tím překročil meze přezkumu a učinil závěr mimo rámec skutkových zjištění.

[15] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost **není důvodná**.

[18] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Teprve dospěje-li kasační soud k závěru, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, může se zabývat dalšími stížnostními námitkami (rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105, č. 617/2005 Sb. NSS).

[19] Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (viz rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52) nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz rozsudky ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nesrozumitelnost pak přichází v úvahu mimo jiné tehdy, jestliže odůvodnění rozhodnutí je vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu a tuto nesrozumitelnost nelze odstranit výkladem, přihlédnutím k obsahu spisu, k úkonům soudu a podobně (viz rozsudky ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, či ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Nepřezkoumatelnost však na druhou stranu není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak měl krajský (městský) soud rozhodnout, resp. jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn. Nepřezkoumatelným v obecné rovině nečiní rozsudek krajského (městského) soudu ani to, pokud tento soud se souhlasnou poznámkou odkáže na odůvodnění napadeného rozhodnutí správního orgánu, jestliže se s ním ztotožní (rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2024, č. j. 2 Afs 43/2023-44, bod 12 a tam zmiňovaná judikatura), a rovněž to, pokud krajský (městský) soud nebuduje vlastní závěry na podrobném vyvracení jednotlivě vznesených žalobních tvrzení, pakliže proti nim postaví vlastní ucelený argumentační systém, vůči němuž žalobní argumentace neobstojí (rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19, či nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Nepřezkoumatelnost je nutno vyhradit výjimečným situacím a vykládat v jejím skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí proto, že z něj nelze zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123).

[20] Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku jak pro nedostatek důvodů, tak pro jeho vnitřní rozpornost. Nedostatek důvodů spatřuje v úvaze městského soudu, podle níž Karel Jareš nejspíše získal seznam 22 příjmení od Vladimíra Haleše až v mezidobí po předchozím soudním řízení. Podle stěžovatelky jde o čistě hypotetický závěr, který nemá oporu ve správním ani soudním spise, neboť z provedených důkazů nevyplývá, kdy, jakým způsobem ani od koho Karel Jareš tento seznam získal. Vnitřní rozpornost napadeného rozsudku pak spatřuje v tom, že městský soud na jedné straně označil rozhodnutí žalovaného a ministra

vnitra za jeden celek tvořený dvěma navazujícími úkony v témže správním řízení, na druhé straně však zásadu jednotnosti správního řízení nepoužil na dekretální řízení a řízení o žádosti o vydání potvrzení o zachování československého státního občanství podle § 20 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb.

[21] Podle Nejvyššího správního soudu městský soud v bodě 29 napadeného rozsudku srozumitelně vysvětlil, z jakých skutečností při této úvaze vycházel. Poukázal na to, že v předchozím řízení vedeném pod sp. zn. 3 A 48/2017 se zabýval více než 40 důkazními návrhy stěžovatelky, z nichž se žádný netýkal Vladimíra Haleše. Čestné prohlášení přitom Karel Jareš sepsal až poté, co městský soud v uvedené věci rozhodl, a právě z něj vyplynulo, že mu seznam 22 příjmení předal Vladimír Haleš. Městský soud z těchto okolností a ze skutečnosti, že stěžovatelka byla s Karlem Jarešem v kontaktu, dovodil, že pokud by měl Karel Jareš seznam 22 příjmení k dispozici již v době předchozího řízení, stěžovatelka by jej s největší pravděpodobností získala a uplatnila společně s ostatními důkazními návrhy. Na základě této úvahy dospěl městský soud k závěru, že Karel Jareš získal seznam od Vladimíra Haleše až později, a považoval proto informace obsažené v čestném prohlášení za zprostředkované. Přihlédl rovněž k tomu, že čestné prohlášení bylo předloženo pouze v kopii, zatímco čtyři dřívější písemnosti Karla Jareše byly v předchozím řízení předloženy v originále. I z těchto důvodů přisoudil čestnému prohlášení stejnou, případně nižší vypovídací hodnotu než uvedeným dřívějším písemnostem. Z napadeného rozsudku je tedy zřejmé, na základě jakých skutečností a jaké úvahy městský soud k uvedeným závěrům dospěl.

[22] Ani námitku vnitřní rozpornosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. V bodě 26 napadeného rozsudku městský soud uplatnil zásadu jednotnosti správního řízení na rozhodnutí žalovaného a ministra vnitra vydaná v témže řízení o povolení obnovy. V bodech 19 až 27 naproti tomu vysvětlil, že dekretální řízení a řízení o zjištění státního občanství a vydání potvrzení jsou samostatnými řízeními, přestože druhé z nich vycházelo z výsledku prvního. Tyto závěry si neodporují. V prvním případě šlo o rozhodnutí vydaná v různých stupních téhož správního řízení, ve druhém o dvě samostatná správní řízení.

[23] Podle Nejvyššího správního soudu napadený rozsudek netrpí ani žádnou jinou vadou nepřezkoumatelnosti, ať již pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, jak ji vykládá ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudky NSS ze dne 6. 2. 2020, č. j. 5 Afs 344/2019-30, bod 16, a ze dne 4. 3. 2022, č. j. 5 As 158/2021-36, bod 18, a tam citovaná judikatura). Z rozsudku městského soudu je jasně seznatelné, na základě kterých úvah soud dospěl ke svým závěrům, přičemž se neopomněl vypořádat s žádnou žalobní námitkou.

[24] Stěžovatelka dále zpochybňuje právní závěr městského soudu o důsledcích samostatnosti dekretálního řízení a řízení o zjištění státního občanství a vydání potvrzení podle § 20 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb. Zdůrazňuje, že výsledek dekretálního řízení představoval rozhodující podklad pro rozhodnutí v navazujícím řízení. Z věcné a právní souvislosti obou řízení dovozuje, že důvod obnovy musí být zohledněn také ve vztahu k dekretálnímu řízení, je-li zachována lhůta pro podání žádosti o obnovu navazujícího řízení. Opačný závěr podle ní odporuje zásadám jednotnosti a kontinuity správního řízení, právní jistoty a legitimního očekávání. Ani tato námitka není důvodná.

[25] Podle § 100 odst. 1 správního řádu: „*Řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo*

podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování."

[26] Stěžovatelka se podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu domáhala obnovy řízení ukončeného rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 9. 2021, č. j. MV-182588-4/VS-2020. Šlo o řízení o zjištění státního občanství Johanna Aehrenthala a vydání potvrzení podle § 20 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb., nikoli o dekretální řízení. Jako nový důkaz předložila čestné prohlášení Karla Jareše ze dne 2. 11. 2020. Podle stěžovatelky z něj vyplývá, že Johann Aehrenthal za druhé světové války pomáhal ruským zajatcům tím, že jim poskytoval úkryt, ošacení a potravu. Stěžovatelka tvrdí, že tento důkaz může vést k jinému posouzení zachování československého státního občanství Johanna Aehrenthala, a tím i k jinému výsledku řízení o vydání potvrzení.

[27] V nynější věci však otázka zachování československého státního občanství Johanna Aehrenthala podle § 2 ústavního dekretu již byla pravomocně posouzena v dekretálním řízení a výsledek tohoto řízení byl podkladem pro řízení podle § 20 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb. Čestné prohlášení se týká právě podmínek řešených v dekretálním řízení. Nemůže proto v řízení, jehož obnovy se stěžovatelka domáhá, odůvodnit jiné řešení otázky, která v něm byla předmětem rozhodování. Věcná a právní souvislost obou řízení na tomto závěru nic nemění. Vztah obou řízení vysvětlil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 As 107/2019-38, bodě 53, a následně v rozsudku ze dne 24. 5. 2024, č. j. 5 As 171/2022-46, zejména v bodech 18 až 22. V posledně uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval rovněž čestným prohlášením Karla Jareše, které stěžovatelka předložila již v tehdejším řízení. V bodě 22 uvedl: *„Již jen z toho důvodu, že v řízení dle § 24 zákona o nabývání a pozbývání státního občanství již nebyl prostor pro opětovné posuzování splnění podmínky pro zachování státního občanství stanovené v § 2 ústavního dekretu, o níž již bylo s konečnou platností správním orgánem i soudy rozhodnuto, nepřistoupil Nejvyšší správní soud k provedení stěžovatelkou předloženého důkazu čestným prohlášením Karla Jareše."* Z týchž závěrů správně vycházely v nynější věci také správní orgány a městský soud. Ani Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od své dřívější judikatury odchýlit.

[28] Nelze rovněž přisvědčit tvrzení stěžovatelky, že zachování lhůty k podání žádosti o obnovu řízení o zjištění státního občanství a vydání potvrzení podle zákona č. 40/1993 Sb. umožňuje zohlednit tvrzený důvod obnovy také v dekretálním řízení, a to bez ohledu na lhůtu k jeho obnově. Stěžovatelka má za to, že opačný závěr narušuje zásady právní jistoty a legitimního očekávání, neboť obě řízení spolu věcně a právně souvisejí. Podle § 100 odst. 2 správního řádu se však lhůty posuzují ve vztahu ke konkrétnímu pravomocnému rozhodnutí, jehož obnovy se účastník domáhá. Stěžovatelka žádala o obnovu řízení ukončeného rozhodnutím ze dne 15. 9. 2021, nikoli o obnovu dekretálního řízení ukončeného rozhodnutím ministra vnitra ze dne 30. 12. 2016. Zachování lhůty ve vztahu k rozhodnutí z roku 2021 proto nemůže prodloužit ani nahradit lhůtu pro obnovu řízení ukončeného rozhodnutím z roku 2016.

[29] Pravomocný výsledek dekretálního řízení sloužil jako podklad pro rozhodnutí v navazujícím řízení o zjištění státního občanství. Podle § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu může být důvodem obnovy tohoto navazujícího řízení mimo jiné zrušení či změna podkladového rozhodnutí. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30. 12. 2016, č. j. MV-153941-4/VS-2016, však zrušeno ani změněno nebylo. Obnovou navazujícího řízení proto nelze nepřímo dosáhnout nového posouzení otázky pravomocně vyřešené v dekretálním řízení. Zásada právní jistoty naopak podporuje respektování tohoto pravomocného výsledku, dokud není změněn nebo zrušen zákonem stanoveným postupem. Vzhledem k samostatnosti obou řízení nelze dovodit, že by stěžovatelce vzniklo legitimní očekávání, že včasnou žádostí o obnovu navazujícího řízení dosáhne také nového posouzení dekretálního řízení. Právní posouzení městského soudu proto obstojí.

[30] Stěžovatelka dále namítá, že městský soud nesprávně posoudil vypovídací hodnotu čestného prohlášení Karla Jareše. Podle ní zpochybnil jeho věrohodnost pouze s ohledem na to, že mu v době popisovaných událostí bylo dvanáct let, aniž měl pro tento závěr skutkovou oporu. Stěžovatelka poukazuje na to, že věk sám o sobě nevylučuje osobní vnímání událostí ani jejich pozdější pochopení; jména aktérů se Karel Jareš podle ní dozvěděl až po roce 1945, kdy mu bylo nejméně patnáct let. Zpochybňuje také závěr městského soudu o pozdějším získání seznamu 22 příjmení od Vladimíra Haleše a uvádí, že seznam byl předložen v reakci na dřívější výtky k obecnosti sdělení Karla Jareše. Konečně namítá, že ji měl soud k předložení originálu čestného prohlášení vyzvat před jednáním, případně jí poskytnout lhůtu k jeho doplnění.

[31] K těmto námitkám Nejvyšší správní soud předně uvádí, že městský soud v bodě 27 napadeného rozsudku založil svůj závěr na tom, že s ohledem na pravomocná rozhodnutí v dekretálním řízení nemůže předložený důkaz odůvodnit jiné řešení otázky v navazujícím řízení o zjištění státního občanství. Jak Nejvyšší správní soud vysvětlil výše, tento nosný důvod obstojí bez ohledu na věrohodnost a vypovídací hodnotu čestného prohlášení. Městský soud se pak v bodě 29 napadeného rozsudku jeho obsahem a vypovídací hodnotou zabýval spíše nad rámec tohoto důvodu. Nejvyšší správní soud se proto k námitkám směřujícím proti této části odůvodnění vyjádří rovněž pouze pro úplnost, a to s ohledem na historický kontext a povahu věci.

[32] Podle Nejvyššího správního soudu nezpochybnil městský soud věrohodnost Karla Jareše pouze s ohledem na jeho věk. Věk zohlednil při posouzení, zda měl Karel Jareš přímé a konkrétní poznatky o činnosti Johanna Aehrenthala. Přihlédl také k tomu, že s ním nebyl příbuzensky spřízněn. Městský soud tedy nezpochybňoval způsobilost Karla Jareše vypovídat ani netvrdil, že trpěl duševní poruchou či měl omezenou svéprávnost. Hodnotil, zda mohl mít vlastní relevantní poznatky o skutečnostech uvedených v čestném prohlášení. Tvrzení stěžovatelky, že Karel Jareš mohl události jako dítě vnímat a později jim porozumět, ani její poukaz na to, že se jména aktérů mohl dozvědět až po roce 1945, samo o sobě nedokládá, že měl přímé poznatky o konkrétní pomoci Johanna Aehrenthala ruským zajatcům. Z čestného prohlášení přitom nevyplývá, kdy a za jakých okolností měl Karel Jareš takové jednání osobně zaznamenat.

[33] Pokud jde o přiložený seznam 22 příjmení, z čestného prohlášení vyplývá, že jej měl Karel Jareš získat od Vladimíra Haleše. Úvahu o pozdějším získání tohoto seznamu městský soud opřel o to, že v předchozím řízení vedeném pod sp. zn. 3 A 48/2017 posuzoval více než 40 důkazních návrhů žalobkyně, z nichž se žádný netýkal Vladimíra Haleše, že Karel Jareš čestné prohlášení sepsal až po skončení tohoto řízení a že žalobkyně byla s Karlem Jarešem v kontaktu. Z těchto okolností městský soud dovodil, že Karel Jareš získal seznam od Vladimíra Haleše až později, a i z tohoto důvodu považoval čestné prohlášení za zprostředkovanou informaci. Nešlo tedy o závěr bez skutkového podkladu, jak tvrdí stěžovatelka, nýbrž o úsudek městského soudu vycházející z uvedených okolností. Městský soud navíc uvedl, že ani případné osobní poznatky Karla Jareše by podle něj nemohly převážit nad listinnými důkazy provedenými v dekretálním řízení, zejména nad hodnocením dotazníku (*Fragebogen*), přihlášky Johanna Aehrenthala do NSDAP a zjištěním, že bojoval za Wehrmacht a podporoval jej. Stěžovatelka v kasační stížnosti konkrétně nezpochybňuje obsah ani hodnocení těchto listinných důkazů a nevysvětluje, v čem by čestné prohlášení mohlo jejich závěry vyvrátit.

[34] Stěžovatelka dále namítá, že ji měl městský soud k předložení originálu čestného prohlášení vyzvat již před jednáním, případně jí poskytnout lhůtu k jeho doplnění. Městský soud však pravost čestného prohlášení nezpochybnil a při hodnocení vycházel z jeho kopie. Městský soud nicméně posoudil vypovídací hodnotu prohlášení, kterou považoval za shodnou, případně nižší než u čtyř dřívějších písemností Karla Jareše předložených v originále (bod 29 napadeného rozsudku). Jak

však již bylo uvedeno výše, ani případné předložení originálu nemohlo ovlivnit závěr, že čestné prohlášení nemůže odůvodnit jiné řešení otázky, která byla předmětem řízení, jehož obnovy se stěžovatelka domáhá. Tvrzené pochybení městského soudu proto nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Nejvyšší správní soud na základě shora uvedených závěrů neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[36] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2026

L. S.

David Hipšr v. r.
předseda senátu